

ELŐSZÓ

A munkafüzet a *Keresztnevek enciklopédiája* című kézikönyvre épül, amelyet a TINTA Könyvkiadó 2009-ben jelentetett meg Fercsik Erzsébet és Raátz Judit munkájaként. Ez a kiadvány sokoldalú tájékoztatást nyújt a 100 leggyakoribb magyar női és férfinévről. A nyelvi, névhasználati és néprajzi ismeretek mellett bepillantást kínál a keresztnevekhez kapcsolódó gazdag kulturális örökségbe.

A kézikönyvben található szócikkek, pontosabban névcikkek felépítése azonos rendszert követ: a név eredete, védőszentje, névnapja, gyakorisága, becézése, rokon nevei, női-férfi párja, idegen nyelvi megfelelői, családnévi előfordulásai. Ezután a névhasználattal kapcsolatos művelődéstörténeti ismeretek kerülnek sorra: híres névviselők, műalkotások, földrajzi nevek. Végül néprajzi és nyelvjárási érdekességek következnek: népszokások, szólások, közmondások, névcsőfolók, valamint a keresztnevből keletkezett közszavak. A szöveges leírást gyakran a rokon neveket és a beceneveket bemutató névfák ábrái egészítik ki. A kötethez kapcsolódik egy névnaptár, valamint két statisztikai adatsor a nevek gyakoriságáról. A kézikönyvet teljes körű névmutató zárja.

A munkafüzet elsődleges célja az információkeresés és az információfeldolgozás készségének elmélyítése a kézikönyv használatával. Mindez hozzájárul a kommunikációs kompetencia fejlesztéséhez, elsősorban a szövegértés és a szövegalkotás területén. Első olvasásra talán nem mindig tűnnek könnyűnek a feladatok, vagyis „fejből” nem lehet megoldani őket. De nem is kell, hiszen a cél a kézikönyv sokrétű használata. Ennek gyakorlását szolgálják a fejezetcímek után található utalások, amelyek az enciklopédia megfelelő részeihez irányítják az olvasót. A több mint száz feladatot tartalmazó kompetenciafüzet az általános névtudományi ismeretterjesztést is szolgálja, a kézikönyv tartalmának megfelelően a keresztnevek csoportjához kapcsolva az egyéb tulajdonnévfajtaikat. Valamennyi feladat megoldása megtalálható a munkafüzet záró fejezetében, vagy kikereshető a *Keresztnevek enciklopédiájából*.

A feladatok elsősorban a 12–16 éves korosztály számára készültek, de tanári segítséggel – vagy vegyes életkorú csoportokban – a fiatalabbak is sikeresen használhatják a munkafüzetet. A legtöbb feladattípus lehetővé teszi, hogy a diákok többféleképpen: egyéni munkával, párban vagy csoportban dolgozzanak. A fejezetcímek azt jelzik, hogy a feladatok csoportosítása a szócikkek belső rendjét követi. Az utolsó fejezet a családjuk névadásának megfigyelésére, valamint önálló kutatásra buzdítja a diákokat.

Budapest, 2014. január 29.

A szerző